

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/586/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

43/2016. (II. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2015. december 9-én előterjesztett **panaszát** a 2016. február 25-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sz. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2015. december 9-én terjesztette elő panaszát, amelyben arról számolt be, hogy a szombathelyi rendőrök intézkedése ellen tett panaszt, mert véleménye szerint semmilyen törvénybe ütköző cselekményt nem követett el, de semmilyen tájékoztatást nem kapott, hogy miért verték meg a rendőrök és mikor bevitték a fogdára azt mondták panaszosnak: „na, te bűdös cigány megdöglesz, mert beszóltál a kidobó srácnak”. Panaszos hozzátette, hogy nem bántott senkit és nem állt szándékában megsérteni senkit, ezért amikor a Sz. Rendőrsre vitték, többször megverték és még az igazolt fizetését is elvették és a 63.000. Ft-ból visszakapott 7.000. Ft-ot, ezt a két mentős látta, hogy dobják utána a személyes iratait és a pénzét, de ezt szóban még jobban el tudná mondani.

2) A panaszos beadványa mellé csatolta a sérüléseiről 2015. december 9-én felvett orvosi látelleletet, amely szerint az OMSZ szállította beteget az ambulanciára, saját lábán érkezett, felvétel ideje 2015.

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

december 8. 23 óra 17 perc. Elmondása szerint este a fogdán ismeretlen személyek bántalmazták. Eszméletvesztésről, hányásról nem tudnak, postcom panasza nincs, a történetekre emlékszik.

Status: jobb szemöldök felett ujjhegynyi felületen zúzott seb, 3 mm-es repedt sebzés. Jobb járomív felett, orron, bal arcélen, ajak területén felületen, zúzott sérülések. Orrgyök kissé duzzadt, bevérzett, nyomás érzékeny Jobb járomív is fájdalmas. Szabad szemmozgások. Látászavar, kettős látás nincs, pupillák fizm. Mk. orrnyílásban beszáradt vér, hallójáratok szabadok. Éber, orientált, lehelete alkoholos, közepesen ittas. Ittasságon kívül neurológiai kórjel nincs Nyak mozgásai szabadok, panaszmentesek. Gerincütögetésre nem érzékeny. Mellkas stabil. Bordák felett nyomás érzékenység nincs. Crep sc. empysema nem pat. mk. tüdő felett átlégzi. Has puha, beat, diffúzan nyomás érzékenységet jelez. Medence stabil. Bal váll mozgásai kivihetők, de fájdalmasak. KÉV nincs. Mk. kéz hosszú ujjakon dorsalisán abrasio. Bal alsó végtag friss traumás eltérés nélkül. Jobb ub. tibiae felett felületen zúzott seb, enyhe duzzanat bevérzéssel, térd fiziológiai vizsgálata negatív nyújtva emelés rendben KÉV nincs. Rtg: koponya 2 irányú jobb járom orrcsont, mellkas, sternum, bal váll 2 irányú jobb térd

Diagnózis 2015. december 8-án: Az arc zúzódása, a fej többszörös felületen sérülése, a váll és felkar zúzódása, hasfali zúzódás, a térd zúzódása, a csukló és kéz más részeinek nyílt sebe, a mellkas zúzódása, erővel elkövetett testi sértés, alkoholos befolyásoltság testi erővel elkövetett testi sértés.

3) A panaszos 2015. december 14-én terjesztette elő panasz kiegészítését, amelyben arról számolt be, hogy a rendőri intézkedés 2015. december 8-án történt, és kb. 2-3 óra hosszúságú lehetett, semmilyen jegyzőkönyvet nem kapott, meg sem indokolták, hogy miért vitték el. Az idővel kapcsolatban hozzátette, hogy mikor kidobták a rendőrök, panaszos hívta a 112-öt és ők küldték a mentőt a rendőrség elé, mert panaszos addig nem ment el az ajtótól, míg a mentő oda nem ért.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az O. Rendőr-főkapitányság E. Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) B. G. r. alezredes, bűnügyi osztályvezető a Testület megkeresésére 2015. december 28-án adott válaszában az alábbiakról számolt be.

A Sz. Rendőrkapitányság járőrei a V. Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányítási Központjának utasítására 2015. december 08-án 20 óra 15 perckor a K. M. Sörözőbe mentek, mivel a bejelentés szerint egy ittas személy agresszíven viselkedik, valamint késsel fenyegetőzik.

Panaszossal szemben a rendőri intézkedésre a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13.§ (1) bekezdése alapján került sor. Az intézkedés célja a jogsértő cselekmény megszüntetése, az elkövető elfogása, előállításra és a vendéglátó egységben tartózkodó személyek testi épségének megóvása volt.

Az intézkedés megkezdésekor a járőrök szóban közölték panaszossal az intézkedés jogalapját és az intézkedés célját. A járőrök az intézkedés megkezdésekor a napszaknak megfelelően köszöntek, majd nevük, jelvéyszámuk és szolgálati helyük közlését követően kezdték meg az intézkedést panaszossal szemben. Az intézkedés kulturált, de határozott hangnemben zajlott. A rendőrök a vendéglátóegység zaja miatt kissé emelt hangerővel kommunikáltak a panaszossal.

Az intézkedés során a járőrök semmilyen vallási, faji, nemzetiségi, megkülönböztető, sértő kijelentést nem tettek. Az intézkedés során a panaszos erősen ittas állapotban volt, végig aktívan ellenállt a rendőri intézkedésnek, fenyegetőzött és agresszíven viselkedett.

Az intézkedés során a járőrök részéről sor került testi kényszer, majd azt követően bilincs használatára, amely alkalmazását figyelmeztetés előzte meg. A testi kényszer alkalmazására az Rtv. 47.§-a alapján került sor, mivel a panaszos aktívan ellenállt a rendőri intézkedésnek, több alkalommal el akarta hagyni az intézkedés helyszínét, a rendőri felszólításoknak nem tett eleget.

A bilincs alkalmazására az Rtv. 48.§ b), c) és d) pontjai alapján került sor, mivel a panaszos az intézkedés alatt végig agresszíven viselkedett, fenyegetőzött és nem tanúsított együttműködő magatartást. Panaszossal szemben a bilincs alkalmazása (kezét hátra testhelyzetben bilincselve) tizenöt percig tartott. Sem az előállító helyiségben, sem máshol az intézkedő rendőrök részéről semmilyen bántalmazás nem érte Panaszost, továbbá testi kényszer sem került alkalmazásra vele szemben.

A panaszos elfogására és előállítására az Rtv. 33.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, garázdaság bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, amely 20 óra 20 perctől 22 óra 10 percig tartott. Az előállítás ideje alatt Panaszost a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya Bűnügyi Készenléti Alosztályának munkatársai hallgatták volna ki, erre azonban panaszos ittasága miatt nem kerülhetett sor. Panaszos a részére átadott idézést sem volt hajlandó átvenni. A panaszos az előállítás időtartamáról készült igazolás egy példányát, valamint az általa elkövetett bűncselekményről a tájékoztatást megkapta.

A panaszos a rendőri intézkedés során nem szenvedett sérülést. A rajta levő sérüléseket még a rendőri intézkedés előtt szerezte, amikor kivezették a sörözőből és erősen ittas állapota miatt leesett a lépcsőről. A panaszos többszöri felajánlásra sem kérte az egészségügyi ellátást. A panaszos állítása nem felel meg a valóságnak, ugyanis az előállításakor 12.555,- Ft volt nála, amit a szabadításakor visszakapott. Az előállításakor nála lévő értékekről letéti jegyzék készült, amelyet a panaszos aláírt és annak egy példányát átvette. Szabadításakor a panaszos a pénzét és személyes iratait visszakapta, melyeket ő maga tett el a zsebeibe.

A panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás, illetve jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének az elkövetése miatt szabálysértési eljárás indult.

2) K. Sz. r. törm. 2015. december 23-án kelt jelentése szerint:

2015. december 8-án 20 óra 20 perckor a panaszos hajléktalan személlyel szemben történt intézkedéssel szemben K. Sz. r. törm a következőket közölte. Az intézkedés megkezdésére azért került sor, mivel 2015. december 8-án 20 óra 15 perckor Sz. K. utcában lévő K. M. sörözőből

érkezett bejelentés, hogy ott van egy személy, aki ittas állapotban agresszíven viselkedik, valamit késsel fenyegetőzik. Az intézkedés kezdetén közölték a panaszzal, hogy mi alapján történik a rendőri intézkedés. Az intézkedés normális hangnemben történt, a rendőrök napszaknak megfelelően köszöntek, nevük, jelvéyszámuk, szolgálati helyük közlése után kezdték meg a panaszzal szemben az intézkedést.

Az intézkedés során semmilyen vallási, faji, nemzetiségi megkülönböztető, sértő kijelentések nem hangzottak el. Kulturált, normális körülmények között zajlott az intézkedés. Az intézkedés során történt kényszerítő eszköz alkalmazás, mivel a panaszos aktívan ellenállt a rendőri intézkedésnek, agresszív volt, és erősen ittas. A kényszerítő eszköz alkalmazását előzetes figyelmeztetés előzte meg. Az előállító helyiségben semmilyen bántalmazás nem érte Panaszt, és további kényszerítő eszköz sem került alkalmazásra vele szemben.

Az előállítás 20 óra 20 perctől 22 óra 10 percig tartott. Az előállítás időtartamáról igazolást készült, melynek egy példányát átadták a panaszosnak. Mindennemű tájékoztatást megkapott a panaszos, ami az előállítása, illetve az általa elkövetett cselekmény miatt szükséges.

Panaszos az intézkedés során nem szenvedett sérüléseket. A rajta lévő sérüléseket még az előállítása előtt szerzett, mivel erősen ittas állapotban volt, és amikor kivették a sörözőből, leesett a lépcsőről. Mindennemű intézkedés megtörtén az orvosi ellátására vonatkozóan. Többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó alávetni magát az orvosi ellátásnak.

A panaszos, amikor szabadították a nála lévő pénzt, személyes iratait, saját dolgait visszakapta, és saját maga tett a zsebeibe. A panaszzal szemben "garázdaság" vétség elkövetése miatt büntető eljárás, valamint "jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség" szabálysértés miatt szabálysértési eljárás indult.

3) M. A. c. r. törm. 2015. december 28-án kelt jelentése szerint:

2015. december 8-án 20 óra 20 perckor H. Gy. hajléktalan személlyel szemben történt intézkedéssel szemben M. A. c. r. törm. a következőket közölte. Az intézkedés megkezdésére azért került sor, mivel 2015. december 8-án 20 óra 15 perckor a M. A. c. r. törm. a TIK utasítására megjelent a K. M. sörözőben, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy ott egy erősen ittas személy a söröző pultosaival és tulajdonosával agresszíven viselkedik, valamit késsel fenyegetőzik. A Panaszzal szembeni intézkedés normális hangnemben történt. A rendőrök napszaknak megfelelően köszöntek, nevük, jelvény számuk, szolgálati helyük és az intézkedés jogalapjának közlése után kezdték meg az intézkedést.

Az intézkedés során semmilyen vallási, faji, etnikai, nemzetiségi megkülönböztető, sértő kijelentések nem hangzottak el. Kulturált, normális körülmények között folyt az intézkedés. Az intézkedés során előzetes figyelmeztetést követően testi kényszer és bilincs alkalmazására került sor, mivel Panaszos aktívan ellenállt a rendőri intézkedésnek, agresszív és erősen ittas volt. Az előállító helyiségben semminemű bántalmazás nem érte a panaszt, és további kényszerítő eszköz sem került alkalmazásra vele szemben.

Az előállítás 20 óra 20 perctől 22 óra 10 percig tartott. Az előállítás időtartamáról igazolás készült melynek egy példánya átadásra került a panaszos számára. Mindennemű tájékoztatást megkapott a panaszos, ami az előállítása, illetve az általa elkövetett cselekmény miatt szükséges volt.

A panaszos az intézkedés során nem szenvedett sérüléseket. A látható sérüléseket előállítása előtt szerezte, mivel ittas állapotánál fogva a sörözőből való kivezetését követően leesett a lépcsőről. Mindennemű intézkedés megtörtént az orvosi ellátására vonatkozóan, azonban a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó alávetni magát az orvosi ellátásnak. A panaszos szabadítását követően a jegyzőkönyvön feltüntetett személyes tárgyait és pénzét visszakapta, azokat saját kabát zsebébe elrakta. A helyszínen kijelentést arra vonatkozólag nem tett, hogy pénze hiányozna.

4) P. Z. c. r. ftörm. 2015. december 29-én kelt jelentése szerint:

2015. december 8-án 20 óra 20 perckor hajléktalan személlyel (a panaszossal) szemben történt intézkedéssel szemben P. Z. c. r. ftörm a következőket közölte. Az intézkedés megkezdésére azért került sor, mivel 2015. december 8-án 20 óra 15 perckor Sz.-en lévő K. M. sörözőből érkezett bejelentés, hogy ott van egy személy, aki ittas állapotban agresszíven viselkedik, valamit késsel fenyegetőzik.

Az intézkedés megkezdése előtt a bejelentő megmutatta, hogy ki az a személy, akiről a bejelentés szólt, majd ezek után a panaszost intézkedés alá vonták, majd a panaszossal az intézkedés kezdetén közölték, hogy mi alapján történik vele szemben a rendőri intézkedés. Az intézkedés normális hangnemben történt, a rendőrök napszaknak megfelelően köszöntek, nevük, jelvéyszámuk, szolgálati helyük közlése után kezdték meg az ittas állapotban lévő panaszossal szemben az intézkedést. Az intézkedés során semmilyen vallási, faji, nemzetiségi megkülönböztető, sértő kijelentések nem hangzottak el. Kulturált, normális körülmények között zajlott az intézkedés.

Az intézkedés során volt kényszerítő eszköz alkalmazás, mivel a panaszos aktívan ellenállt a rendőri intézkedésnek, agresszív volt. és erősen ittas. A kényszerítő eszköz alkalmazás előtt történt előzetes figyelmeztetés, majd a személy kezei hátra testhelyzetben került előállításra. Az előállító helyiségben P. Z. c. r. ftörm tudomása szerint semmilyen bántalmazás nem érte a panaszost, és további kényszerítő eszköz sem került alkalmazásra vele szemben.

Az előállítás 20 óra 20 perctől 22 óra 10 percig tartott. Minden elfogás, előállítás, elővezetés időtartamáról igazolás készül, melynek egy példánya átadásra kerül az intézkedés alá vont személynek, a másik példány pedig a rendőrségen dossziében lévő iratokhoz van hozzátartozva. A jelentést tevő tudomása szerint minden tájékoztatást megkapott a panaszos, ami az előállítása, illetve az általa elkövetett cselekmény miatt szükséges volt. A panaszos az intézkedés során nem szenvedett sérüléseket. A rajta lévő sérüléseket a helyszínre érkezésünk előtt szerezte, mivel erősen ittas állapotban volt, és amikor kivezették a sörözőből, és leesett a lépcsőről. Ezen információkat a fenti söröző tulajdonosa, üzemeltetője közölte P. Z. c. r. ftörm- val. Mindennemű intézkedés megtörtént az orvosi ellátására vonatkozóan. Többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó alávetni magát az orvosi ellátásnak.

A panaszos, amikor szabadították, a nála lévő pénzt, személyes iratait, saját dolgait visszakapta, és saját maga tette a zsebeibe. A panaszos értékeiről jegyzőkönyv készült 3 példányban. Az eredeti példányt a dossziés iratokhoz hozzá csatolták, a másod példány P. Z. c. r. ftörm tudomása szerint a

panaszosnak átadásra került, a harmad példány pedig a tömbben maradt. A panaszossal szemben "garázdaság" vétség elkövetése miatt büntető eljárás, valamint "jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség" szabálysértés miatt szabálysértési eljárás indult.

5) A panaszossal szemben fogatosított előállítás végrehajtásáról, kényszerítőeszköz alkalmazásáról készített jelentés szerint:

2015. december 8-án 20 óra 15 perckor P. Z. c. r. ftörm. M. A. c. r. törm.-mal K. Sz. r. törm.-rel megjelentek a Sz. található K. M. Sörözőben, mivel állampolgári bejelentés szerint egy személynél kés van, és azzal fenyegetőzik. A helyszínen P. A. Zs. bejelentő elmondta, majd megmutatta, hogy a pult előtt tartózkodik egy személy (a panaszos), akinél kés van. Ezt követően a pult mellett intézkedés alá vonták az ittas állapotban lévő panaszost, akivel közölték, hogy a ruházatát át fogják vizsgálni, ezért kezeivel támassza meg a mellette lévő falat és a lábát tegye kis terpeszbe, melynek a személy a második felszólításra eleget tett. A panaszos kabátjának jobb zsebében valóban találtak egy csukott állapotban lévő kést, melynek penge hosszúsága kb. 7 cm volt. A személy ezt követően a további ruházatvizsgálás során agresszívvé vált, ellenszegült a rendőri intézkedésnek, majd hangosan kiabálni kezdte, hogy "mi a szarnak turkálsz a zsebemben, hagyj békén, nem csináltam semmit". Ekkor a "Törvény nevében" szavak előrebocsátásával szólították fel, hogy vesse alá magát a rendőri intézkedésnek, és fejezze be cselekményét. Ő ennek nem tett eleget.

Ezt követően a panaszos kezeit testi kényszer segítségével hátra testhelyzetben M. A. c. r. törm.-el közösen megbilincseltek. Ekkor lépett oda az intézkedéshez H. E., akit a rendőrök felszólítottak, hogy igazolja magát, illetve, hogy fejezze be cselekményét, és ne akadályozza az intézkedést. Ő ennek nem tett eleget. Másodszor a "Törvény nevében" szavak előrebocsátásával K. Sz. c. r. törm. ismét felszólította, hogy igazolja magát, és fejezze be cselekményét. Ő ennek a felszólításnak sem tett eleget. Ekkor H. E. kezeit testi kényszer segítségével hátra testhelyzetben megbilincselte K. Sz. c. r. törm. illetve K. Z. c. r. törm.

Ezt követően H. E. személyazonosságának megállapítása céljából, valamint jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértések elkövetése miatt előállításra került a Sz. Rk.-ra., ahol 20 óra 03 perckor sérülés és panasz mentesen az előállító helyiségben került elhelyezésre. A történeteket jelentették a TIK.-felé.

A helyszínen meghallgatták B. P. B. sz.-i, valamint P. A. Zs. t.-i lakosokat. B. a söröző tulajdonosa. P. A. Zs. pedig a pultos. Mindkettőjüket figyelmeztették a hamis tanúzás törvényi következményeire, melyet megértettek, majd mindketten kérték személyes adataik zártan történő kezelését az eljárás során. Feltett kérdésre elmondták egybehangzóan, hogy a panaszos illetve H. E. együtt érkeztek a sörözőbe. Kértek italt, majd kiabálni, hangoskodni kezdtek, mivel immár mindketten ittas állapotban voltak. Szóltak nekik, hogy ne kiabáljanak, fogyasszák el az italukat, majd távozzanak, Ők tovább hangoskodtak. Kis idő elteltével H. E. kiment a mosdóba. A panaszos még inni szeretett volna valamit. Közben megérkeztek a NAV, illetve a Szerencsejáték Zrt. munkatársai, hogy ellenőrizzék a söröző működését, és nyerőgépeit. Ekkor szólt B. a panaszosnak, hogy távozzon, mert zavarja a munkavégzést, majd tovább beszélgetett az ellenőrzést végző személyekkel. Ekkor a panaszos elővette a zsebéből a bicskáját, kinyitotta, és fenyegetni kezdte vele B.-t, trágár fenyegető szavak kíséretében.

P. Z. c. r. ftörm megjegyzte, hogy B. P. B. elmondta, a panaszost ő tette ki a sörözőből, mivel késsel fenyegetőzött, majd az ajtón kívül a lépcsőn leesett és beverte a fejét, de elmondása szerint senki nem bántotta, ezért van a fején friss sérülés. Elmondta továbbá, hogy a személy ezek után is visszament a sörözőbe és tovább kötözködött vele kiérkezésükig. Elfogását követően a panaszost meglévő sérüléseivel a Sz. Rendőrkapitányságra előállították, ahol az előállító helyiségben 20 óra 35 perckor elhelyezték. A panaszost ellenőrizték a körözési rendszerben, illetve a nyilvántartóban, egyikben sem szerepelt. Közölték a panaszossal, hogy az általa elkövetett cselekmény miatt vele szemben büntető feljelentést tesznek, melyet tudomásul vett.

A panaszost felvilágosították panaszjogáról, miszerint a rendőri intézkedéssel szemben húsz napon belül a Testületnél panaszt tehet. A fent nevezett személlyel szemben a kényszerítő eszköz alkalmazására a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM. rendelet (a továbbiakban : Szolgálati Szabályzat) 41. § (6) bekezdés ab) pontja értelmében került sor, mivel az érintett személy szállítása, átkísérése nem az arra a célra kialakított járműben történt. Panaszos meghallgatására a BKA.-val történő egyeztetés után nem került sor, mivel Panaszos agresszív magatartást tanúsított, ittas állapotban volt, az idézést sem volt hajlandó átvenni. A történeteket szintén jelentették a TIK.-felé. Ezt követően 22 óra 10 perckor Panaszos meglévő sérüléseivel, panasz mentesen szabadítva lett.

A panaszossal szemben az:

- Rtv. 29. §. (1) bekezdés igazoltatás,
- Rtv. 31. §. (1) bekezdés személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása,
- Rtv. 33. §. (1) bekezdés a) pont szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követő elfogás
- Rtv. 33. §. (2) bekezdés f) pont I. fordulat szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása
- Rtv. 47. §. testi kényszer,
- Rtv. 48. §. alapján bilincs alkalmazására került sor.
- Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztatót kiadták.
- Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.
- A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI.24.) BM-IM együttes rendelet 4. §. (4) bekezdése alapján 2015. december 8. 20 óra 35 perckor megtörtént

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a rendőri intézkedés és a kényszerítőeszköz alkalmazása arányos jogszerű és szakszerű volt.

6) Az előállításról készült nyilatkozat szerint a panaszos a szükséges tájékoztatásokat megkapta, hozzátartozó vagy védő kiértékelését nem kéri. A panaszos a nyilatkozatot aláírásával hitelesítette.

7) A panaszos előállításáról szóló igazolás szerint az előállítás időtartama alatt sérülése, panasza nem keletkezett. Az előállítás 2015. december 8-én 20 óra 20 perctől 22 óra 10 percig tartott. Az igazoláson szerepel a panaszjogról való tájékoztatás, illetve a Testület és az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának elérhetősége. Az panaszos az igazolást aláírását megtagadta.

8) A panaszos letéti tárgyairól felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a panasztól az előállító helyiségben történő elhelyezéskor átvettek 1db személyi igazolványt, 1 db laccímkartát, 1 db fekete színű övet, 1 db cipőfűzőt, 1 db olvasószemüveget, 1 db szemüvegtokot, 1 db fekete

pénztárcát, 1 db OTP bankkártyát, 4db 2000 Ft-os, 3 db 1000 Ft-os, 3 db 500 Ft-os, bankjegyet valamint 1 db 50 Ft-os 5 db 20 Ft-os, 1 db 10 Ft-os, 1 db 5 Ft-os érmét. A panaszos a jegyzőkönyvet átvette és aláírásával hitelesítette.

9) A rendőrség mellékelte a panaszossal szemben tett büntető és szabálysértési feljelentést, amelyek részletes ismertetésétől a Testület eltekint, tekintettel arra, hogy az említett dokumentumok a panaszügy elbírálása szempontjából érdemi, releváns információt nem tartalmaznak.

III.

A Testület az ügyben megkereséssel fordult jelen panaszügyben az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) felé.

1) Az OMSZ főigazgatója a Testület megkeresésére 2016. január 5-én kelt levelében azt a tájékoztatást adta, hogy a panaszos ellátására mentőkocsi vonult ki 2015. december 8-án 22 óra 50 perckor. A mentőegység tagjai Cs. A. mentőápoló és S. A. mentőgépkocsi-vezető voltak. Mindkét dolgozó írásban, jegyzőkönyvben nyilatkozott, hogy a helyszínre érkezéskor csak a panaszost illetve kísérőjét látták a helyszínen, rendőrt nem láttak. Továbbá azt sem észlelték, hogy valaki bármit is a panaszos után dobott volna.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt, emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz való alapvető jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a XIII. cikkben foglalt tulajdonhoz való, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként az eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

A panaszos arról számolt be, hogy szerinte semmilyen törvénybe ütköző cselekményt nem követett el, de semmilyen tájékoztatást nem kapott, hogy miért verték meg a rendőrök és mikor bevitték a fogdára azt mondták panaszosnak: „na, te büdös cigány megdöglesz, mert beszóltál ez kidobó srácnak”. Panaszos hozzátette, hogy nem bántott senkit és nem állt szándékában megsérteni senkit

A Testület rendelkezésére álló rendőri iratok szerint 2015. december 8-án 20 óra 15 perckor bejelentés érkezett, miszerint egy ittas személy - a panaszos – agresszívan viselkedik, valamint késsel fenyegetőzik.

A rendőrség intézkedési kötelezettségét, az Rtv. 13. § (1) bekezdés szabályozza, amely szerint, a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy

cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési és bűncselekményi tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési vagy nyomozó hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés vagy bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e.

A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. (1) bekezdése szerint, „aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Testület a bűncselekmény elkövetésének gyanújával összefüggő panaszosi és rendőrségi előadástok valamint a Btk. vonatkozó tényállásának ismertetését követően arra a döntésre jutott, hogy az intézkedéshez szükséges gyanú fennállhatott a rendelkezésre álló információk összességének mérlegelése alapján.

A Testület megítélése szerint egy bűncselekmény elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében az Rtv. 13. § alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Mindezek alapján megállapítható, hogy ebben a tekintetben nem érte alapjogsérelem a panaszost.

A Testület megítélése szerint felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos jogellenes cselekményt követett el. Ez az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

2) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer és bilincselés jogalapját.

A panaszos beadványában sérelmezte a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszközök jogtalanságát. Panaszos előadta, hogy szerinte semmilyen törvénybe ütköző cselekményt nem követett el, de semmilyen tájékoztatást nem kapott, hogy miért verték meg a rendőrök

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok szerint, a bilincs alkalmazására az Rtv. 48. § b) c) és d) pontjai alapján került sor, mivel a panaszos az intézkedés alatt végig agresszívan viselkedett, fenyegetőzött és nem tanúsított együttműködő magatartást felszólítás ellenére sem. A rendőrök felszólították a panaszost a követendő magatartás tanúsítására, amikor annak nem tett eleget a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával adtak nyomatókat a követendő magatartásra történt felhívásnak és kilátásba helyezték kényszerítőeszköz alkalmazását. Figyelemmel arra, hogy a felszólításnak nem tett eleget panaszos, tovább folytatta garázda magatartását, a rendőrök kényszerítőeszközt alkalmaztak. A rendőrök által végzett tanúkutatás során úgy nyilatkoztak, hogy a panaszos a rendőrök kiérkezése előtt bicskáját is elővette, azzal fenyegetőzött. Az elkövetési eszközt a helyszínen. A panaszos az intézkedés idején ittas állapotban volt (ezt a panaszos által csatolt orvosi dokumentum is alátámasztotta). A rendőrség előadása szerint a bilincselést testi kényszer előzte meg, azonban figyelemmel arra, hogy ennek a panaszos aktívan ellenállt, el akarta hagyni a helyszínt és a felszólításoknak sem tett eleget a panaszos megbilincselése felől határoztak a rendőrök.

Az Rtv. 47. § szerint „a rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdés szerint „a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtással alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

A bilincselés jogalapja a rendőrségi iratok és jelentések alapján az Rtv. 48. § b) c) és d) pont volt, amelyek szerint „a rendőr bilincset alkalmazhat b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére”.

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) a-d) pontjai szerint, bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására büncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,

A Testület a kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban figyelembe vette egyrészt az Rtv. 15. § szerinti arányosság elvét, amely szerint „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az arányosság követelményének a Testület álláspontja szerint elvi élel kell érvényesülnie a rendőrség minden eljárása során.

A Testület figyelembe vette továbbá az Rtv. 16. § (1) bekezdését, amely szerint, „a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelemben tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.”

Másrészt a Testület figyelembe vette Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdését, amely alapján „az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.”

A rendőr által alkalmazható kényszerítő eszközök közül a testi kényszer a legenyhébb, amelyet a bilincselés követ. A fenti rendelkezések alapján a kényszerítő eszközöket az arányosság és fokozatosság elvének megfelelően kell alkalmazni.

A Testület rendelkezésére álló iratok szerint a rekonstruált tényállás alapján arra lehet következtetni, hogy az ittas állapotban lévő panaszos, a többszöri felszólítás ellenére nem vetette alá magát a rendőri intézkedésnek. Tekintettel a panaszos által megvalósított cselekményekre, a felszólítások eredménytelenségére testi kényszert alkalmaztak, amely során a panaszos aktív ellenállást fejtett ki, el akarta hagyni a helyszínt. A testi kényszer elégtelensége okán a rendőrök a bilincselés mellett döntöttek az intézkedés eredményes kivitelezése érdekében.

A fenti adatok alapján a Testület megalapozottnak tartja az ellenszegülés és támadás megakadályozása végett alkalmazott testi kényszert és bilincselést. A panaszos ittasága és fizikai fellépése és a magánál tartott bicska folytán a Testület álláspontja szerint a bilincselés nem sérti az arányosság elvét, mivel a Testület álláspontja szerint az intézkedés további biztonságos véghezvitele enyhébb eszközzel nem lett volna kivitelezhető.

A Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer és bilincselés megfelelő joggal történt, nem sértette a panaszos emberi méltóságához való jogát.

4) A Testület ezt követően a panaszos előállításának jogszerűségét és időtartamát vizsgálta meg.

a) A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszost egyfelől az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állították elő. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.

A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

A panaszos ellen büntetőeljárás indult a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző garázdaság elkövetése miatt.

A Btk. 339. § (1) bekezdése szerint, „aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy megítélhesse, jelen ügyben alappal hivatkozik-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvitel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszínről távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj folyamatos szemmel tartása és megszakítás nélküli üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy üldözés során elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.]

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve.

A tettenérés további, hasonló jelentőséggel bíró tartalmi elemét magyarázza a 13/2013. számú büntető elvi határozat (EBH2013. B.13.). A Kúriai magyarázata szerint a „Be. 127. § (3) bekezdése a bűnüldözésre jogosult hatóságnak nyújtott civil jogsegély, aminek lényege, hogy az elkövetőt elfogó, visszatartó személy a hatósághoz képest helyzeti előnyben van, viszont törvényileg engedélyezett magatartása fejében sem lesz cselekménye hatósági, hanem megmarad magáncselekménynek. [...] Kétségtelen, hogy az elfogás, visszatartás fizikai ráhatást jelent, éppen ezért különösen vizsgálendő, hogy az irányadó tényállás szerinti történések azokon a kereteken

belül maradnak-e, amelyeket a jogalkotó a Be. 127. § (3) bekezdése esetében meghatároz. A tettenérés feltételezi a bűncselekmény észlelését; és ahhoz képest a cselekményt éppen elkövetőnek, az éppen eltávozó elkövetőnek, és az eltávozó elkövető üldözésből való elfogását, ekként visszatartását. Tettenérés alatt értendő, ha a cselekmény az adott személy – a tettenérő – szeme láttára, észlelése mellett történik; olyan fizikai közelségben, amikor reális lehetősége van az elkövetéshez férni, az elkövetőt elérni, az elkövető után eredni. Mindez a forró nyom, az idővesztés nélküli üldözés lehetősége; és éppen ezen alapul a társadalmi elismertsége.”

A Kúria fenti magyarázata alapján megállapítható, hogy a tettenérésnek a folyamatosság, a megszakítás nélkülség, mellett szükségszerű eleme az is, hogy annak keretében sor kerüljön az elkövető fizikai ráhatással történő üldözésére, elfogására, visszatartására. Amennyiben az elkövető fentiek szerint leírt nyomon követhetősége megszakad, vagy ha vele szemben nem kerül sor – jellemzően fizikai ráhatással – üldözésre, visszatartásra, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

Mint hogy az előállítás az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés, amelyre az Rtv. lehetőséget biztosít a rendőr számára, a Testület álláspontja szerint az ezen intézkedésekre irányadó rendelkezéseket – az Rtv. 2. §-ában foglalt, az emberi méltóság és általánosságban az emberi jogok védelmével kapcsolatos rendőrségi kötelezettség minél teljesebb érvényesülése érdekében – megszorítóan kell értelmezni, és különös gondossággal kell értékelni, hogy megvalósulnak-e azok a körülmények, amelyeket az Rtv. a 33. § (1) bekezdése szerinti – azaz mérlegelés nélkül kötelező – szabadságelvonás feltételeként a törvény megfogalmaz.

A Testület az eset ennek megfelelő értékelése alapján úgy ítélte meg, hogy a panaszos vonatkozásában a tettenérés megvalósult, mivel a Testület által rekonstruált tényállás szerint, anélkül, hogy a Testület büntetőjogi felelősség kérdésében állást foglalna a rendőrök jelenléte mellett, közvetlenül, az intézkedő rendőr jelenlétében is valósította meg a panaszos azon cselekményét, illetve a helyszínen tartózkodó személyek folyamatosan, megszakítás nélkül szemmel követték a panaszost és az általa megvalósított cselekményeket a rendőrök kikerkezéséig. Mindezek által a rendőrség megalapozott gyanú alapján indított büntetőeljárást a panaszossal szemben.

A panaszos előállításának másrészt az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) bekezdés I. fordulat képezte a jogalapját. *Figyelemmel arra, hogy a Testület az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pont alapján megállapította jogalap fennálltát, mellőzte az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) bekezdés I. fordulat vizsgálatát.*

A Testület, a körülmények összességének értékelését követően arra az álláspontra jutott, hogy a fentiek alapján fennállt az előállítás feltétele. Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja megfelelő jogalapot biztosított az előállításához, így nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

b) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a panaszos előállításának időtartama a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének megfelelt-e.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Testület ehelyütt hivatkozik az arányosság követelményére is, amelyet az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határoz meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Az előállítás időtartamáról igazolást mellékelte a rendőrség a Testület részére, amely szerint a panaszos előállítása 2015. december 8-án 20 óra 20 perctől 22 óra 10 percig, összesen 1 óra 50 percig tartott. Ezen időtartam alatt a rendelkezésre álló iratok alapján sor került a panaszos rendőrkapitányságra történő beszállítására, a szükséges letéti tárgyak leadására, jegyzőkönyvezésére, előállító helyiségben történő elhelyezésére, a szükséges iratok, nyilatkozatok kitöltésére, a panaszos jogairól, panaszjogáról történő tájékoztatásra, a kényszerítő eszköz alkalmazásának parancsnoki kivizsgálására valamint a büntetőeljárás megindítására.

A Testület álláspontja szerint a fentiek alapján a rendőrség nem sértette az Rtv. 15. §-ban foglalt arányosság követelményét, mivel az elvégzett cselekmények valószínűsíthető időtartamát és az előállítás tényleges időtartamát arányosnak találta.

Mindezek alapján az előállítás időtartama miatt a Testület álláspontja szerint nem sérült a személyi szabadsághoz való joga.

6) A panaszos bántalmazásával a Testület ezt követően foglalkozott.

A panaszos beadványa szerint, semmilyen törvénybe ütköző cselekményt nem követett el, de semmilyen tájékoztatást nem kapott, hogy miért verték meg a rendőrök és mikor bevitték a fogdára azt mondták panaszosnak: „na te bűdös cigány megdöglesz, mert beszóltál ez kidobó srácnak”. Panaszos hozzátette, hogy nem bántott senkit és nem állt szándékában megsérteni senkit, ezért amikor a Sz.-i Rendőrségre vitték, többször megverték

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint a helyszínen az intézkedés során kényszerítő eszközt, bilincset alkalmaztak a panaszossal szemben, mivel a panaszos ellenállt a rendőri intézkedésnek, agresszív volt és erősen ittas. A kényszerítő eszköz alkalmazását előzetes figyelmeztetés előzte meg. Az előállító helyiségben semmilyen bántalmazás nem érte a panaszost és további kényszerítőeszköz sem került alkalmazásra vele szemben. A tanúkutatás során B. P. B., a vendéglátóhely tulajdonosa előadta, hogy ő kikísérte a panaszost a vendéglátóhely elé, ahol ittassága miatt a lépcsőn megcsúszott és beverte a fejét, de elmondása szerint senki nem bántotta, ezért volt a panaszos fején friss seb.

Töretlen gyakorlatának megfelelően a Testület eljárását kizárólag a panaszost esetlegesen ért alapjogsérelem feltárására folytatta le – a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében álláspontját anélkül alakította ki, hogy az intézkedést foganatosító rendőrök büntetőjogi felelősségét vizsgálta volna.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetébe kerül és rajta ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésére álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása stb. – legtöbbjét nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során ezért a Testület a panaszos és a rendőrség nyilatkozatára, valamint a rendelkezésére álló orvosi feljegyzésre támaszkodhatott.

A rendelkezésre álló panaszbeadvány, látlelet és a rendőrségi iratok alapján a Testület által rekonstruált tényállás szerint nem állapítható meg teljes bizonyossággal az, hogy a panaszos által csatolt orvosi dokumentumokban feltüntetett sérülések a sérelmezett intézkedés kapcsán keletkeztek.

Egyfelől tényként rögzíthető, hogy a panaszos kocsmában tartózkodott, és ittas volt. Másfelől a rendőri beavatkozást is olyan tartalmú bejelentés keletkeztette, ami szerint a panaszosnál kés van és fenyegetőzik. Továbbá a rendőri jelentések szerint egy a kocsmában tartózkodó személy magyarázattal szolgált a panaszos sérülésére, ami szerint a rendőrség megérkezése előtt kikísérte a panaszost, aki elesett a lépcsőn.

A panaszos előállító helyiségbe történő szállítása illetve az ott tartózkodása során a rendőrség álláspontja szerint nem szenvedett sérülést.

A rekonstruált tényállás szerint reálisan feltehető tehát a panaszos sérülése, még a rendőri intézkedés kezdete előtt keletkezhetett.

Mindezek alapján nem állapítható meg, hogy a panaszos sérülései a rendőrség jogtalan, aránytalan, szükségtelen vagy szakszerűtlen intézkedése folytán keletkeztek, továbbá a rendőrség reális magyarázattal tudott szolgálni a sérülések eredetére vonatkozóan.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

7) A panaszos sérelmezte a szolgálati fellépés során a tájékoztatás elmaradását. Ezzel összefüggésben a Testület az alábbiakat állapította meg:

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés szabályozza a rendőri intézkedés alakiságát, amely szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése tovább pontosítja az Rtv-ben meghatározottakat. Eszerint „az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszagnak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A panaszos beadványában úgy nyilatkozott, hogy semmilyen törvénybe ütköző cselekményt nem követett el, de semmilyen tájékoztatást nem kapott, hogy miért verték meg a rendőrök

A panaszos előállításáról készült jelentés szerint a szükséges tájékoztatások megtörténtek, az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került, melyet a rendőrség csatolt a jelen ügy kapcsán megküldött iratanyagában.

A rendőrségi iratok szerint az intézkedés megkezdésekor a járőrök szóban közölték a panaszossal az intézkedés jogalapját és az intézkedés célját. A járőrök az intézkedés megkezdésekor a napszagnak megfelelően köszöntek, majd nevük, jelvéyszámuk és szolgálati helyük közlését követően kezdték meg az intézkedést a panaszossal szemben.

A panaszos és a rendőrség által előadottak egymásnak teljesen ellentmondók, amely ellentmondást a Testület rendelkezésére álló bizonyítási eszközökkel nem tudott feloldani.

A szolgálati fellépés módját illetően a panaszos és a rendőrség által előadott tényállás között olyan ellentét feszül, amelyet a Testület a rendelkezésére álló eszközökkel nem tudott feloldani, ezért a Testület úgy döntött, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

8) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem adták vissza az előállítás során letétbe tett kézpénzt teljes egészében. Ezzel kapcsolatban a Testület vizsgálta, hogy sérült-e a panaszos tulajdonhoz való joga.

A panaszos beadványában előadta, hogy még az igazolt fizetését is elvették és a 63.000,- Ft-ból visszakapott 7.000,- Ft-ot, ezt a két mentős látta, hogy dobják utána a személyes iratait és a pénzt.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint panaszos állítása nem felel meg a valóságnak, ugyanis előállításakor 12.555,- Ft volt nála, amit a szabadításakor visszakapott. Az előállításakor nála lévő értékekről letéti jegyzék készült, melyeket a panaszos aláírt és annak egy példányát átvette. A panaszos szabadításakor a pénzét és a személyes iratait visszakapta, melyeket ő maga tett el a zsebeibe.

A panaszos letéti tárgyairól felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a panasztól az előállító helyiségben történő elhelyezéskor átvettek 4db 2000 Ft-os, 3 db 1000 Ft-os, 3 db 500 Ft-os, bankjegyet valamint 1 db 50 Ft-os 5 db 20 Ft-os, 1 db 10 Ft-os, 1 db 5 Ft-os érmét. Ez mindösszesen 12. 665. – Ft-nak felel meg. A panaszos a jegyzőkönyvet aláírásával hitelesítette.

Az OMSZ főigazgatója a Testület megkeresésére 2016. január 5-én kelt levelében azt a tájékoztatást adta, hogy a panaszos ellátására mentőkocsi vonult ki 2015. december 8-án 22 óra 50 perckor. A mentőegység tagjai Cs. A. mentőápoló és S. A. mentőgépkocsi-vezető voltak. Mindkét dolgozó írásban, jegyzőkönyvben nyilatkozott, hogy a helyszínre érkezéskor csak a panaszost illetve kísérőjét látták a helyszínen, rendőrt nem láttak. Továbbá azt sem észlelték, hogy valaki bármit is a panaszos után dobna.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (5)-(6) bekezdései szabályozzák az előállítás során a letét szabályait. A fenti jogszabályhely szerint, „az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és - amennyiben sorszámmal rendelkezik - sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átíró tömbben kerül elhelyezésre. A letétként kezelt tárgyak letételkori, valamint megfelelő állapotban történő megőrzéséről az előállító egységet üzemeltető rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, rendőrőrs, illetve a (3) bekezdés szerint kijelölt előállító egység üzemeltetője gondoskodik. Az elhelyezés megszüntetését követően a fogvatartott személy részére a letéti tárgyai átadásra kerülnek. A letéti tárgyak nem igazolt hiányának, megrongálódásának vagy megsemmisülésének okát - jegyzőkönyv felvételét követő - parancsnoki kivizsgálás keretében kell megállapítani.”

A panaszos és a rendőrség által előadottak egymásnak teljesen ellentmondóak, ugyanakkor tekintettel a panaszos által aláírt letéti jegyzőkönyv közokirati minőségére a Testület elfogadta a rendőrség által előadottakat. Megjegyzendő továbbá, hogy az OMSZ munkatársai által előadottak is a rendőrség tényállását látszanak igazolni.

A Testület úgy döntött, hogy a panaszos tulajdonhoz való joga nem sérült az intézkedés során.

9) A panaszos beadványában sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét és bánásmódját.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a

rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos előadta, hogy mikor bevitték a fogdára azt mondták panaszosnak: „na te bűdös cigány megdöglesz, mert beszóltál ez kidobó srácnak”. Két mentős látta, hogy dobják utána a személyes iratait és a pénzét.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok szerint az intézkedés kulturált, de határozott hangnemben zajlott. A rendőrök a vendéglátó egység zaja miatt kissé emelt hangerővel kommunikáltak. Az intézkedés során a rendőrök semmilyen vallási, faji, nemzetiségi megkülönböztető, sértő kijelentést nem tettek. A panaszos szabadításakor a pénzét és a személyes iratait visszakapta, melyeket ő maga tett el a zsebeibe.

Az OMSZ főigazgatója a Testület megkeresésére 2016. január 5-én kelt levelében azt a tájékoztatást adta, hogy a panaszos ellátására mentőkocsi vonult ki 2015. december 8-án 22 óra 50 perckor. A mentőegység tagjai Cs. A. mentőápoló és S. A. mentőgépkocsi-vezető voltak. Mindkét dolgozó írásban, jegyzőkönyvben nyilatkozott, hogy a helyszínre érkezéskor csak a panaszost illetve kísérijét látták a helyszínen, rendőrt nem láttak. Továbbá azt sem észlelték, hogy valaki bármit is a panaszos után dobott volna.

A panaszos és a rendőrség által előadottak (megjegyzendő, hogy az OMSZ munkatársai a rendőrség álláspontját erősítették) egymásnak teljesen ellentmondók, amely ellentmondást a Testület rendelkezésére álló bizonyítási eszközökkel nem tudott feloldani.

A fentiek alapján a panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

V.

A Testület megítélése szerint felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos jogellenes cselekményt követett el. Ez az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer és bilincselés megfelelő jogalappal történt, nem sértette a panaszos emberi méltósághoz való jogát. A Testület, a körülmények összességének értékelését követően arra az álláspontra jutott, hogy a fennállt az előállítás feltétele. Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja megfelelő jogalapot biztosított az előállításához. Az előállítás időtartama miatt a Testület álláspontja szerint nem sérült a személyi szabadsághoz való joga. A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható. A szolgálati fellépés módját illetően a panaszos és a rendőrség által előadott tényállás között olyan ellentét feszül, amelyet a Testület a rendelkezésére álló eszközökkel nem tudott feloldani, ezért a Testület úgy döntött, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható. A Testület úgy döntött, hogy a panaszos tulajdonhoz való joga nem sérült az intézkedés során. A panaszos és a rendőrség álláspontja között olyan ellentét feszül, amit a Testület a rendelkezésére álló iratokkal nem tud feloldani, ezért Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható az alkalmazott hangnem, bánásmód kapcsán.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a panasznak az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2016. február 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag